

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 13/2000 vp

Hallituksen esitys laiksi rangaistusten täytäntöönpanon hallinnosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä lokakuuta 2000 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi rangaistusten täytäntöönpanon hallinnosta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 136/2000 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- kansliapäällikkö Kirsti Rissanen, ylijohtaja Markku Salminen, apulaisosastopäällikkö Esa Vesterbacka, hallitusneuvos Leena Kuusama ja lainsäädäntöjohtaja Jan Törnqvist, oikeusministeriö
- eduskunnan apulaisoikeusasiamies Jaakko Jonkka
- hallitusneuvos Tarja Hyvönen, sisäasiainministeriö
- puheenjohtaja Anja Tulenheimo-Takki, Rikoksenteorijuntaneuvosto
- johtaja Ilkka Neiramo, Vankeinhoidon koulutuskeskus
- laamanni Lauri Melander, Vantaan käräjäoikeus
- apulaisvaltakunnansyyttäjä Martti Jaatinen, Valtakunnansyyttäjänvirasto
- johtaja Anna-Katarina Grönholm, Helsingin keskusvankila
- johtaja Heikki Kokkonen, Kuopion lääninvankila
- toiminnanjohtaja Harri Montonen ja kehittämisjohtaja Maija-Liisa Kukkonen, Kriminaalihuoltoyhdistys

- johtaja Pekka Kepanen, Kriminaalihuoltoyhdistyksen Kajaanin aluetoimisto
- johtaja Sampo Järvelä, Kriminaalihuoltoyhdistyksen Tampereen toimintakeskus
- johtaja Pekka Haajanto, Kriminaalihuoltoyhdistyksen Turun aluetoimisto
- pääluottamusmies Harri Virolainen, Kriminaalihuollon Henkilöstöyhdistys KHHY ry
- varapuheenjohtaja Leo Immonen, Vankeinhoidon Henkilökuntaliitto VHHL ry
- puheenjohtaja Jari Tuomela, Vankilavirkkailijain Liitto VVL ry
- professori Pekka Koskinen
- professori Olli Mäenpää
- professori Ari-Matti Nuutila
- oikeustieteen tohtori, dosentti Jussi Pajuoja.

Viitetiedot

Lakivaliokunnassa on kuluneen syysistuntokauden aikana ollut käsiteltävänä kolme eri esitystä rangaistusten täytäntöönpanoa koskevan lain muuttamisesta, joissa on osittain ehdotettu samojen pykälien muuttamista (HE 35/2000 vp, HE 171/2000 vp ja nyt käsiteltävänä oleva HE 136/2000 vp).

Näistä esityksistä HE 35/2000 vp ja HE 171/2000 vp on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Nyt käsiteltävänä oleva esitys HE 136/2000 vp puolestaan on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2001.

Säännösten yhteensovittamiseksi valiokunta on yhdistänyt hallituksen esitykset HE 35/2000 vp ja HE 171/2000 vp ja hyväksynyt niitä koske-

van mietinnön (LaVM 12/2000 vp), joka on tarkoitus lopullisesti hyväksyä tänään pidettävässä eduskunnan täysistunnossa.

Tässä mietinnössä säännösten yhteensovittamista joudutaan edelleen jatkamaan. Asianomaiset kohdat on erikseen mainittu mietinnön perusteluissa.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksen tarkoituksena on oikeusministeriön hallinnonalan kriminaalipoliittisten tehtävien ja rangaistusten täytäntöönpanotehtävien uudelleen organisointi. Oikeusministeriön vankeinhoito-osastolle kuuluvat, vankeusrangaistusten täytäntöönpanoon ja vankeinhoitolaitoksen hallintoon liittyvät tehtävät siirrettäisiin pääosin ministeriöltä keskushallintotasolle. Lisäksi merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältävät yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanotehtävät siirrettäisiin viranomaisorganisaatiolle ja nykyinen julkisoikeudellinen Kriminaalihuoltoyhdistys lakkaisi.

Esityksen tarkoituksen toteuttamiseksi säädettäisiin laki rangaistusten täytäntöönpanon hallinnosta. Sen mukaan oikeusministeriön alaisuuteen perustettaisiin uusi keskushallintoviranomainen, vapausseuraamusvirasto. Kriminaalihuoltoyhdistyksen pääosasta muodostettaisiin yhdyskuntaseuraamuskeskus. Lisäksi nykyinen vankeinhoitolaitos säilyisi ennallaan.

Vapausseuraamusvirasto muodostuisi yhdyskuntaseuraamuskeskuksen ja vankeinhoitolaitoksen operatiivisesta keskusjohdosta sekä yhdyskuntaseuraamuskeskuksen ja vankeinhoitolaitoksen yhteisiä valtakunnallisia täytäntöönpano- ja hallintotehtäviä hoitavasta henkilöstöstä. Virasto johtaisi ja valvoisi yhdyskuntaseuraamusten ja vankeusrangaistusten täytäntöönpanoa sekä tutkintavankeuden toimeenpanoa oi-

keusministeriön kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti.

Yhdyskuntaseuraamuskeskus huolehtisi yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta ja siihen kuuluisi alueyksiköitä. Vankeinhoitolaitos huolehtisi vankeusrangaistusten ja sakon muuntorangaistusten täytäntöönpanosta sekä tutkintavankeuden toimeenpanosta. Siihen puolestaan kuuluisi rangaistuslaitoksia sekä sairaalayksiköitä.

Henkilöstöä koskevilla siirtymäsäännöksillä turvattaisiin Kriminaalihuoltoyhdistyksestä valtion viranomaisen palvelukseen siirtyvän henkilöstön palvelussuhteen jatkuminen ja palvelussuhde-etuuksien säilyminen.

Samassa yhteydessä uudistettaisiin Vankeinhoiton koulutuskeskusta koskeva laki ja muutettaisiin eräitä rangaistusten täytäntöönpanon sisältöä koskevia lakeja, joissa on säännöksiä muun muassa rangaistusten täytäntöönpanotehtäviä hoitavien viranomaisten toimivaltuuksista. Muualla lainsäädännössä olevat viranomaisten nimet muutettaisiin rangaistusten täytäntöönpanon hallinnosta annettavan lain mukaisiksi.

Esitys liittyy valtion vuoden 2001 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2001.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Suomen rikosoikeudellista seuraamusjärjestelmää täydennettiin 1990-luvulla uusilla seuraamuksilla, yhdyskuntapalvelulla ja nuorisoran-

gaistuskokeilulla. Yhdyskuntapalvelun toteuttaminen onnistui yli odotusten, ja yhdyskuntapalvelua on alettu käyttää ennakoitua enemmän. Tämä kehitys heijastui julkisoikeudellisen Kri-

minaalihuoltoyhdistyksen asemaan ja tehtäviin. Kriminaalihuoltoyhdistystä koskevaa lainsäädäntöä jouduttiin muuttamaan ja sen voimavaroista suurin osa jouduttiin suuntaamaan yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanotehtäviin.

Jo tuo kehitysvaihe nosti korostetusti esiin kysymyksen Kriminaalihuoltoyhdistyksen roolista. Se, että täytäntöönpanotehtäviä hoiti julkisoikeudellinen yhdistys vaikkakin tiukasti lainsäädäntöön sidottuna, nosti esiin keskustelun siitä, voitiinko valtiosäännön kannalta järjestelyjä pitää oikeana.

Uuden perustuslain 124 §:ään otettiin säännös hallintotehtävien antamisesta muille kuin viranomaisille. Pykälän mukaan merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan antaa vain viranomaisille. Tämän säännöksen perusteella hallituksen esitys on välttämätön.

Rangaistusten täytäntöönpanoa koskeva säännöstö on alun perin vuodelta 1889, joskin sitä on 1970-luvulla perusteellisesti uudistettu. Senkin jälkeen sitä on moneen kertaan muutettu niin, ettei säännöstö enää muodosta selkeää kokonaisuutta. Lakivaliokunta on aikaisemmissa kannanotoissaan pitänyt tärkeänä, että rangaistusten täytäntöönpanoa koskeva lainsäädäntö uudistetaan perusteellisesti. Tätä työtä on ryhdytty valmistelemaan syyskuussa 1999 asetetussa komiteassa, jonka tehtävänä on valmistella ehdotus vankeusrangaistuksia ja niiden täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Komitean toimeksianto päättyi 31.3.2001.

On selvää, että uusia rangaistusten täytäntöönpanosäännöksiä selkeyttää ja edesauttaa se, että niiden täytäntöönpanoa varten on selkeä ja toimiva organisaatio.

Edellä lausutun perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Organisaatiouudistuksen sisältö

Hallituksen esityksessä ehdotetaan perustettavaksi elokuun alusta 2001 uusi vapausseuraamusvirasto, joka vastaisi vankeusrangaistuksen, tutkintavankeuden ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta. Vapausseuraamusviraston

alaisuudessa toimisivat uusi yhdyskuntaseuraamuskeskus, joka vastaa yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta, sekä vankeinhoitolaitos, joka puolestaan vastaa entiseen tapaan vankeusrangaistusten ja tutkintavankeuden toimeenpanosta. Yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanotehtävät siirrettäisiin julkisoikeudelliselta Kriminaalihuoltoyhdistykseltä valtion viranomaisten vastuulle ja yhdistys lakkaisi nyky muodossaan.

Lisäksi oikeusministeriön kriminaalipoliittiset tehtävät organisoitaisiin uudelleen. Pääosa ministeriön vankeinhoito-osastolla nykyisin hoidettavista vankeinhoidon keskushallintotehtävistä siirrettäisiin perustettavalle keskusvirastolle ja kesällä 2001 toteutettavan ministeriön organisaatiouudistuksen yhteydessä oikeusministeriön perustettaisiin uusi kriminaalipoliittinen osasto.

Lakiin ehdotetaan otettavaksi vain perussäännöt kolmesta eri viranomaisesta. Tarkemmat säännökset on tarkoitus antaa asetuksella.

Valiokunnassa kuullut asiantuntijat ovat nähneet, että oikeusministeriön organisaatiouudistus esitetyssä muodossa antaa mahdollisuuden seuraamusjärjestelmän kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Kriminaalipoliittinen päätöksenteko saa nykyistä selkeämmän profiilin. Uusi keskusvirasto operatiivisena yksikkönä antaa myös mahdollisuuden sekä vankeinhoidon että kriminaalihuollon tasapuoliseen kehittämiseen. Tämän todettuaan asiantuntijat ovat kiinnittäneet huomiota ehdotettuun organisaatiomalliin, kolmeen toisiinsa kiinteästi sidoksissa olevaan viranomaiseen. Järjestelyä on pidetty Suomen oikeudessa varsin poikkeuksellisenä. Kun myös uuden keskusviraston yksiköiden toimivaltasuhteet on määritelty varsin yleisellä tasolla, esityksestä on vaikea saada kokonaiskuvaa. Tämän vuoksi useassa lausunnossa onkin katsottu, että hallituksen esitystä ei tulisi ainakaan sellaiseen hyväksyä. Toisaalta on katsottu, että vaikka lailla on mahdollista perustaa tällainen organisaatiokokonaisuus, sen toiminnan onnistuminen edellyttää lain tasoista, eri viranomaisten keskinäisten vastuusuhteiden ehdotettua selkeämpää määrittelyä.

Ehdotettuja uusia nimiä vapausseuraamusvirasto ja yhdyskuntaseuraamuskeskus on pidetty epäonnistuneina. Ongelmallista on sekin, että organisaatioiden nimistä ei käy selville niiden keskinäinen hierarkia tai rinnakkaisuus.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan yhtenä tärkeänä lähtökohtana esityksen laatimisessa on ollut toteamus, että Kriminaalihooltoyhdistyksen ja vankeinhoitolaitoksen toimintakulttuurit eroavat toisistaan huomattavasti. Kun Kriminaalihooltoyhdistys on varsin hyvin onnistunut yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanon luomisessa ja järjestämisessä, on tarkoituksenmukaista, että sen toimintakulttuuri säilytetään organisaatiomuutoksesta huolimatta.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta katsoo, että ehdotettu organisaatiomuutos on toteutettavissa ainakin alkuvaiheessa ehdotetulla tavalla. Edellytyksenä on kuitenkin se, että rangaistusten täytäntöönpanon hallintolakia täydennetään niin, että siitä tulee ehdotettua täsmällisempi. Johtosuhteista vapausseuraamusvirastossa on syytä todeta nimenomaisesti, että yhdyskuntaseuraamuskeskusta johtaa ylijohtaja ja vankeinhoitolaitosta johtaa pääjohtaja. Eräät valtakunnalliset tehtävät, joita ovat ns. ylitytäntöönpanijan tehtävät (lähinnä rangaistusten toimittaminen täytäntöönpantavaksi sekä niiden muodollis-juridinen tarkastus) sekä tavanomaiset hallinto- ja tukitehtävät, kuten esimerkiksi taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, asiakirjahallinnon ja tietotekniikan palvelut, järjestetään vapausseuraamusvirastossa molemmille viranomaislinjoille yhteisesti. Näistä tehtävistä vastaa viraston päällikkö, joksi laissa määritellään vankeinhoitolaitoksen pääjohtaja. Valiokunta katsoo, että kun yhdyskuntaseuraamuskeskuksella ja vankeinhoitolaitoksella on kummallakin rangaistusten täytäntöönpanoon liittyvä oma tehtäväkokonaisuutensa, ehdotettu jaottelu voi käytännössä onnistua parhaiten siten, että kummallakin linjalla on oma toiminnallinen johdonsa.

Valiokunta yhtyy organisaatioiden nimiä koskeneeseen kritiikkiin. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa seuraavia nimenmuutoksia:

— vapausseuraamusviraston nimi muutetaan nimeksi rikosseuraamusvirasto ja

— yhdyskuntaseuraamuskeskuksen nimi muutetaan kriminaalihoitolaitokseksi. Tämä vastaa voimassa olevaan lakiin sisältyvää kriminaalihoollon määrittelyä, ja näin voidaan myös säilyttää perinteinen nimike kriminaalihoolto. Molemmat täytäntöönpanoyksiköt ovat tämän jälkeen laitoksia, jolloin on selvää, että ne ovat asemaltaan rinnakkaisia.

Kriminaalihooltoyhdistyksen henkilöstön asema ja yhdistyksen lakkaamiseen liittyvät omaisuusjärjestelyt

Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan pääosa Kriminaalihooltoyhdistyksen henkilöstöstä siirtyy valtion palvelukseen. Heidän osaltaan säännökset ovat kunnossa.

Sen sijaan Tampereen toimintakeskuksen henkilökuntaa ei ole tarkoitus siirtää valtion palvelukseen, vaan esityksen mukaan heidän hoitamaansa palvelut on tarkoitus järjestää yhteistyössä jonkin tai joidenkin valtionhallinnon ulkopuolisten, esimerkiksi säätiö- tai yhdistysmuotoisten organisaatioiden kanssa. Valiokunnan mielestä hallituksen esityksen hyväksyminen edellyttää, että myös heidän asemansa on turvattu.

Hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan lakkautettavan Kriminaalihooltoyhdistyksen omaisuutta koskevat järjestelyt toteutettaisiin tekemällä sopimus yhdistyksen ja valtion välillä. Sopimuksessa sovittaisiin siitä, mikä osa Kriminaalihooltoyhdistyksen varoista siirtyisi valtiolle ja mikä osa perustettavalle kriminaalihooltoalan yhteisölle.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan oikeusministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan kyseisiä omaisuusjärjestelyjä. Työryhmä on ollut yksimielinen viranomaistoiminnan ja vapaan kansalaistoiminnan välimaastoon sijoittuvan yhdistyksen tai säätiön tarpeellisuudesta sekä siitä, että tälle yhteisölle tulisi osoittaa valtion tukea. Säätiötä on pidetty tarkoituksenmukaisimpana yhteisömuotona. Työryhmässä on valiokunnan saaman tiedon mukaan päästy yhteisymmärrykseen siitä, että Kriminaalihoolto-

toyhdistyksen Helsingissä Kinaporinkatu 2:ssa sijaitseva kiinteistö luovutetaan perustettavalle säätiölle. Kiinteistöstä saatavat vuokratulot riittäisivät Tampereen toimintakeskuksen toiminnan ylläpitämiseen. Työryhmässä käydään edelleen keskustelua siitä, miten omaisuusjärjestelyt toteutetaan, siirretäänkö säätiölle tuleva omaisuus suoraan Kriminaalihuoltoyhdistykseltä säätiölle sen peruspääomaksi vai luovutetaanko Kriminaalihuoltoyhdistyksen varallisuus ensin valtiolle, joka sitten tekisi päätöksen omaisuuden omistus- tai hallinto-oikeuden luovuttamisesta edelleen kriminaalihuoltoalan säätiön hyväksi. Valiokunnalle on vakuutettu, että omaisuusjärjestelyt ovat niin pitkällä, että ne jommassa kummassa muodossa toteutuvat. Myös säätiön perustaminen on pitkällä siten, että sen taustayhteisöt on kartoitettu ja säädekirjaa laaditaan parhaillaan, joten Tampereen toimintakeskuksen vakituisten henkilöstön aseman turvaaminen onnistuu. Lisätakeeksi valiokunta ehdottaa tätä koskevan lausuman hyväksymistä. (*Valiokunnan lausumaehdotus 1*)

Tampereen toimintakeskuksessa on myös määrääjäksi tiettyihin projekteihin otettua henkilökuntaa, joiden työt päättyvät projekteihin varattujen määrärahojen loppuessa ensi keväänä. Organisaatiojärjestelyillä ei ole yhteyttä tähän. Oikeusministeriö on eri toimin pyrkinyt hankkimaan rahaa myös tämän tuloksellisen toiminnan jatkamiseen, mutta toistaiseksi siitä ei ole saatu varmuutta. Lisätakeeksi valiokunta pitää toiminnan jatkamista myös tältä osin välttämättömänä ja esittää sitä koskevan lausuman hyväksymistä. (*Valiokunnan lausumaehdotus 2*)

Vapautuvien vankien jälkihuolto

Vuonna 1870 perustettiin Suomen Wankeusyhdistys. Yhdistys hankki varoja vankilasta vapautuneiden vankien olojen turvaamiseen. Vankilasta vapautuvien huollon tavoitteeksi asetettiin uusintarikollisuuden estäminen ja vankilassa olevien siveellinen parantaminen. Vielä 1980-luvulla vankeusyhdistyksen seuraaja kriminaalihuolto hoiti näitä tehtäviä muun muassa siten, että se suoritti ehdonalaisessa vapaudessa olevien vankien valvontoja ja sillä oli antaa asunto-

ja vankilasta vapautuville vangeille. Kun Kriminaalihuoltoyhdistyksen tehtäväksi 1990-luvulla annettiin yhdyskuntapalvelun toimeenpääntö ja myöhemmin myös nuorisorangaistuksen kokeilu, tehtävään ei annettu uusia varoja. Tämän myötä kriminaalihuollon tehtävät muuttuivat yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanoksi ja alkuperäinen tavoite ja tehtävä — vapautuvien vankien jälkihuolto — jäi pieneen sivuosaan.

Kun sosiaalihuoltolaki 1980-luvulla säädettiin, oli tarkoituksena, että vapautuvien vankien jälkihuolto siirtyy kuntien sosiaalitoimen huolessi. Todellisuudessa näin ei ole käynyt, vaan vapautuvat vangit ovat jääneet järjestelmän väliinpuotoajiksi. Sen vuoksi usealla taholla on pidetty tärkeänä, että tämän tehtävän hoitaminen järjestetään uudelleen. Oikeusministeriö onkin helmikuussa 2000 asettanut toimikunnan, jonka tehtävänä on selvittää seuraamusjärjestelmän ja yhteiskunnan tukijärjestelmien yhteensovittamista (ns. SYTY-toimikunta).

Valiokunta pitää tärkeänä, että tämän toimikunnan työn tulokset voidaan mahdollisimman pian toteuttaa. Oikeusministeriön edustaja on valiokunnalle ilmoittanut, että toiminnan käynnistämiseen on varattu määrärahat ministeriön vuoden 2002 kehysbudjettiin. Tätäkin silmällä pitäen on tärkeää, että organisaatio on kunnossa.

Rangaistusten täytäntöönpanon hallinnon kehittäminen

Vankeinhoidon koulutuskeskus jatkaa toimintaansa entisellä nimellään. Sen tehtäviin tulee kuitenkin mukaan kriminaalihuoltoapuolen koulutus. Valiokunta pitää tärkeänä, että koulutuskeskuksen toiminnalla voidaan edistää kriminaalihuoltolaitoksen ja vankeinhoitolaitoksen keskinäistä toistensa tuntemista ja vuorovaikutusta. Lisäksi on tarpeen, että vanginvartioiden koulutusta uudistetaan niin, että vartijat pystyvät myös uusiin, rangaistusten täytäntöönpanojärjestelmän kehittymisen myötä monipuolistuviin tehtäviin. Samassa yhteydessä heidän palkkausperusteitaan on tarkistettava.

Valiokunta pitää tärkeänä, että pitemmällä tähtäyksellä voidaan muodostaa yksi yhtenäinen

virasto rangaistusten täytäntöönpanoa varten, niin että käytettävät voimavarat saadaan mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti hyödynnettyksi.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki rangaistusten täytäntöönpanon hallinnosta

Toistuvat lakitekniset muutokset. Edellä yleisperusteluissa on esitetty valiokunnan kanta siitä, että vapausseuraamusviraston nimi muutetaan nimeksi rikosseuraamusvirasto ja ehdotettu yhdyskuntaseuraamuskeskus muutetaan kriminaalihuoltolaitokseksi.

Näiden kahden nimenmuutoksen takia lakiehdotukseen on tehtävä useita lakitekniisiä tarkistuksia. Näitä muutoksia ei jäljempänä erikseen mainita.

2 §. Rangaistusten täytäntöönpanon organisaatio. Pykälään sisältyy säännökset rangaistusten täytäntöönpanon organisaatiosta. Ehdotettu organisaatorakenne on ollut vaikeasti ymmärrettävä. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa, että pykälän 2 momentissa olevan säännöksen sijaan kirjoitetaan kolme erillistä uutta momenttia seuraavasti:

- 2 momentiksi jäävässä säännöksessä säädetään kriminaalihuoltolaitoksen organisaatiosta ja sen johtamisesta. Sen mukaan kriminaalihuoltolaitokseen kuuluu alueyksiköitä ja sitä johtaa kriminaalihuoltolaitoksen ylijohtaja.
- Uudessa 3 momentissa säädetään vankeinhoitolaitoksen organisaatiosta ja vankeinhoitolaitoksen johtamisesta. Vankeinhoitolaitokseen kuuluu suljettuja laitoksia, avolaitoksia ja sairaalayksiköitä ja sitä johtaa vankeinhoitolaitoksen pääjohtaja.
- Uuden 4 momentin mukaan rikosseuraamusviraston päällikkönä toimii vankeinhoitolaitoksen pääjohtaja.

Ehdotetuilla muutoksilla ei ole tarkoitus muuttaa rikosseuraamusviraston toiminta-ajatusta.

3 §. Vapausseuraamusviraston tehtävät. Pykälän 2 momentin mukaan rikosseuraamusviraston tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Valiokunta ehdottaa, että momenttiin lisätään maininta siitä, että viraston tehtävistä on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen lailla säädetään. Tarkoituksena on, että hallintolaissa lueteltujen tehtävien lisäksi viraston tehtävistä voidaan jatkossa säätää myös rangaistusten täytäntöönpanoa koskevassa lainsäädännössä.

4 § (Uusi). Asioiden ratkaiseminen rikosseuraamusvirastossa. Edellä yleisperusteluissa esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa, että lakiin lisätään uusi pykälä, jossa säädetään asioiden ratkaisemisesta rikosseuraamusvirastossa. Uuden pykälän tarkoituksena on selkeyttää toimivallan jakoa kriminaalihuoltolaitosta ja vankeinhoitolaikosta koskevissa asioissa. Yleistoimivalta kaikissa keskusvirastossa päätettävissä kriminaalihuoltolaitosta tai yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanoa koskevissa asioissa kuuluu kriminaalihuoltolaitoksen ylijohtajalle. Muut rikosseuraamusvirastossa käsiteltävät asiat ratkaisee vankeinhoitolaitoksen pääjohtaja. Pääsäännöstä voidaan poiketa, jos näin on erikseen säädetty tai työjärjestyksessä määrätty. Poikkeamisella tarkoitetaan ennen kaikkea asioiden ratkaisemisen delegointia alemmalle tasolle.

Pykälän lisäämisen johdosta jäljempänä laissa olevat pykälät muuttuvat numeroltaan yhtä suuremmaksi.

13 (12) §. Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset. Valiokuntakäsittelyn aikana on havaittu, että pykälästä puuttuu tämän tyyppisissä laeissa tavanomainen säännös uusien kelpoisuusehtojen sivuuttamisesta virkoja ensimmäisellä kerralla täytettäessä. Valiokunta ehdottaa pykälään lisäystä, jonka mukaan nimitettäessä Kriminaalihuoltoyhdistyksen palveluksessa oleva henkilö ensimmäisellä kerralla vastaavaan valtion virkaan tai virkasuhteeseen tämä voi tahtua sen estämättä, mitä kelpoisuusvaatimuksista on säädetty.

2. Laki vankeinhoidon koulutuskeskuksesta

Lakiehdotuksen 5 §:ssä mainittu uuden keskusviraston nimi on muutettu valiokunnan omaksuman kannan mukaisesti rikosseuraamusvirastoksi.

3. Laki rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Toistuvat lakitekniset muutokset. Edellä yleisperusteluissa on esitetty valiokunnan kanta siitä, että vapausseuraamusviraston nimi muutetaan nimeksi rikosseuraamusvirasto ja ehdotettu yhdyskuntaseuraamuskeskus muutetaan kriminaalihuoltolaitokseksi.

Näiden kahden nimenmuutoksen takia lakiehdotukseen on tehtävä useita lakitekniisiä tarkistuksia. Näitä muutoksia ei enää jäljempänä erikseen mainita.

1 luvun 8 §. Tarkemmat säännökset. Pykälään ehdotettu muutos on jo toteutettu rangaistusten täytäntöönpanoa koskevan lain muuttamisella, joka perustuu kahteen erilliseen hallituksen esitykseen (HE 171/2000 vp ja HE 35/2000 vp). Tämän vuoksi pykälä on poistettava lakiehdotuksesta. Lisäksi johtolauseesta on poistettava maininta sen muuttamisesta.

2 luvun 9 c §. Valiokunta on tehnyt pykälään ne muutokset, jotka johtuvat eduskunnassa parhailaan erillisenä hyväksyttävänä olevan rangaistusten täytäntöönpanoa koskevan lain muuttamisesta.

2 luvun 10 a, 10 b ja 11 §. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että vankiloiden johtokunnat tullaan lakkauttamaan ja niiden tehtävät siirretään vankiloiden johtajille. Edelleen on todettu, että johtokuntien lakkauttaminen toteutetaan vuoden 2001 alkupuolella eduskunnalle annettavassa vankien muutoksenhakumahdollisuuksien laajentamista tarkoittavassa rangaistusten täytäntöönpanolakia koskevassa muutosesityksessä.

Valiokuntakäsittelyssä on havaittu, että tähän esitykseen on sisällytetty sellaisia muutosehdo-

tuksia, jotka eivät liity nyt käsiteltävänä olevaan organisaatiomuutosesitykseen, vaan myöhemmin annettavaan vankiloiden johtokuntien lakkauttamisesitykseen. Tällaisia ovat ne muutos ehdotukset, jotka liittyvät vangin kurinpitoon, yksinäisyyteen määräämiseen sekä kahlehtimiseen. Tämän johdosta valiokunta ehdottaa 10 a, 10 b ja 11 §:n poistamista lakiehdotuksesta sekä johtolauseesta.

3 luvun 6 §. Lakitekstissä on havaittu painovirhe. Kahdeksi erilliseksi kappaleeksi jaettu teksti kuuluu samaan 2 momenttiin. Valiokunta on korjannut virheen.

Voimaantulosäännös. Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotukseen lisätään siitä erehdyksessä pois jäänyt voimaantulosäännös.

Johtolause. Eduskunnassa erillisenä käsiteltävässä rangaistusten täytäntöönpanoa koskevassa laissa lain 1 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 a §. Kun lakiin rangaistusten täytäntöönpanon hallinnosta on otettu pääosin samat säännökset aikaisempaa laajemmassa muodossa, valiokunta ehdottaa, että johtolauseeseen lisätään säännös 1 luvun 8 a §:n kumoamisesta.

4. Laki yhdyskuntapalvelusta annetun lain muuttamisesta

Toistuvat lakitekniset muutokset. Edellä on todettu, että valiokunta ehdottaa vapausseuraamusviraston nimen muuttamista nimeksi rikosseuraamusvirasto ja yhdyskuntaseuraamuskeskuksen nimen muuttamista kriminaalihuoltolaitokseksi. Näistä nimenmuutoksista johtuu, että lakiehdotukseen on tehtävä useampia lakitekniisiä muutoksia.

2 §. Yhdyskuntapalvelun toimeenpano. Valiokunta ehdottaa pykälän sananmuodon muuttamista niin, että siinä käytetään samoja sanoja kuin rangaistusten täytäntöönpanoa koskevassa 1. lakiehdotuksessa. Tällöin yhdyskuntapalvelun toimeenpanon sijasta käytetään termiä yh-

dyskuntapalvelun täytäntöönpano ja verbi vastaa muutetaan verbiksi huolehtii.

5. Laki nuorisorangaistusten kokeilemisesta annetun lain muuttamisesta

Toistuvat lakitekniset muutokset. Lakiehdotuksessa toistuu useampaan kertaan organisaationimi yhdyskuntaseuraamuskeskus. Kun valiokunta on päättänyt ehdottaa nimen muuttamista kriminaalihuoltolaitokseksi, muutos on tehty kaikkiin niihin pykäliin, joissa nimi esiintyy.

2 §. *Nuorisorangaistus.* Valiokunta ehdottaa, että pykälään tehdään vastaava muutos kuin yhdyskuntapalvelusta annetun lain 2 §:ään. Tämän mukaan 2 §:n 4 momentissa todetaan, että nuorisorangaistuksen täytäntöönpanosta huolehtii kriminaalihuoltolaitos.

6. Laki nuorista rikoksentekeijöistä annetun lain muuttamisesta

Lakiehdotuksen useammassa pykälässä puhutaan vapausseuraamusvirastosta ja yhdyskuntaseuraamuskeskuksesta. Kuten muissa lakiehdotuksissa edellä, niin tässäkin nimet on muutettava rikosseuraamusvirastoksi ja kriminaalihuoltolaitokseksi.

7. Laki tutkintavankeudesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lakiehdotuksessa ehdotetaan, että nykyisin oikeusministeriölle kuuluva tehtävä tutkintavankien säilyttämiseen tarkoitettujen laitosten hy-

väksymisestä käyttöönsä siirrettäisiin jatkossa vapausseuraamusvirastolle.

Valiokunta katsoo, että koska tutkintavankien säilyttämiseen tarkoitetuilla laitoksilla tarkoitetaan sisäasiainministeriön hallinnonalaan kuuluvia poliisilaitoksia, on sittenkin asiallista säilyttää päätösvalta tässä asiassa edelleen ministeriötasolla eli oikeusministeriöllä.

Lakiehdotus on siten tarpeeton. Valiokunta ehdottaa sen hylkäämistä.

8. Laki rikosrekisterilain 4 §:n muuttamisesta ja

9. Laki Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanosta annetun lain 24 ja 27 §:n muuttamisesta

Lakiehdotuksiin sisältyvät nimikkeet vapausseuraamusvirasto ja yhdyskuntaseuraamuskeskus on muutettu valiokunnan ehdottamaan uuteen muotoon rikosseuraamusvirasto ja kriminaalihuoltolaitos.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 7. lakiehdotus hylätään,

että 1.—6., 8. ja 9. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään kaksi lausumaa (Valiokunnan lausumaehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki**rangaistusten täytäntöönpanon hallinnosta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
(Kuten HE)

2 §

Rangaistusten täytäntöönpanon organisaatio

Rangaistusten täytäntöönpanoviranomaisia ovat oikeusministeriön alaiset *kriminaalihuoltolaitos* ja vankeinhoitolaitos sekä niiden keskukselliset toimintotehtäviä hoitava *rikosseuraamusvirasto*.

Kriminaalihuoltolaitokseen kuuluu alueyksiköitä ja sitä johtaa *kriminaalihuoltolaitoksen ylijohtaja*.

Vankeinhoitolaitokseen kuuluu suljettuja laitoksia, avolaitoksia sekä sairaalaysiköitä. Sitä johtaa *vankeinhoitolaitoksen pääjohtaja*. (Uusi 3 mom.)

Rikosseuraamusviraston päällikkönä toimii vankeinhoitolaitoksen pääjohtaja. (Uusi 4 mom.)

Kriminaalihuoltolaitoksen, *vankeinhoitolaitoksen* sekä *rikosseuraamusviraston* organisaatiosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Rikosseuraamusviraston tehtävät

Rikosseuraamusviraston tehtävänä on:

1) rangaistusten täytäntöönpanon johtaminen ja kehittäminen oikeusministeriön kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti;

2) rangaistusten täytäntöönpanon tarkastus ja valvonta;

3) yhdyskuntaseuraamusten ja vankeusrangaistusten ylitäytäntöönpano sekä täytäntöönpanon ohjaus ja valvonta;

4) rangaistusten täytäntöönpanon henkilöstön perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen kehittäminen yhteistyössä Vankeinhoidon koulutuskeskuksen kanssa;

5) *kriminaalihuoltolaitoksen* ja vankeinhoitolaitoksen yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien järjestäminen; sekä

6) toimialaansa kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä huolehtiminen.

Rikosseuraamusviraston tehtävistä on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen lailla säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *rikosseuraamusviraston* tehtävistä.

4 § (Uusi)

Asioiden ratkaiseminen rikosseuraamusvirastossa

Rikosseuraamusvirastossa käsiteltävät *kriminaalihuoltolaitosta* tai *yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanoa* koskevat asiat ratkaisee *kriminaalihuoltolaitoksen ylijohtaja*, jollei niitä ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty muun virkamiehen ratkaistavaksi. Muut virastossa ratkaistavat asiat ratkaisee *vankeinhoitolaitoksen pääjohtaja*, jollei asiaa ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty muun virkamiehen ratkaistavaksi.

Asioiden ratkaisemisesta rikosseuraamusvirastossa voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

5 (4) §

Kriminaalihuoltolaitoksen tehtävät

Kriminaalihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia ehdolliseen rangaistukseen tuomittujen nuorten rikoksentehtävien valvonnan, nuorisorangaistuksen, yhdyskuntapalvelun ja ehdon-alaisesti vapautettujen valvonnan täytäntöönpanosta.

Kriminaalihuoltolaitoksen tehtävistä on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen lailla säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *kriminaalihuoltolaitoksen* tehtävistä.

6 (5) §
(Kuten HE)

7 (6) §

Virkamiesten yleiset velvollisuudet

Sen lisäksi mitä valtion virkamiesten velvollisuuksista muutoin säädetään *kriminaalihuoltolaitoksen*, vankeinhoitolaitoksen ja *rikosseuraamusviraston* virkamiehen tulee kaikissa tilanteissa toimia siten, ettei rangaistuksen täytäntöönpanon tarkoitus eikä virkamiehen puolueettomuus vaarannu.

8 (7)—11 (10) §
(Kuten HE)

12 (11) §

Tehtäviä koskevat siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa siirtyvät *Kriminaalihuoltoyhdistyksessä* vireillä olevat asiat *rikosseuraamusvirastolle* tai *kriminaalihuoltolaitokselle* sen mukaan kuin niiden välisestä toimivallanjaosta laissa tai lain nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa säädetään.

Oikeusministeriössä tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat yhdyskuntaseuraamusten ja vankeusrangaistusten täytäntöönpanoa sekä tut-

kintavankeuden toimeenpanoa koskevat, lain tai lain nojalla annettavan valtioneuvoston asetuksen mukaan *rikosseuraamusvirastolle* tai *kriminaalihuoltolaitokselle* kuuluvat asiat siirtyvät lain voimaan tullessa *rikosseuraamusvirastolle* tai *kriminaalihuoltolaitokselle*.

13 (12) §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Kriminaalihuoltoyhdistyksen palveluksessa oleva voidaan suostumuksensa mukaisesti nimittää oikeusministeriön, *rikosseuraamusviraston*, *kriminaalihuoltolaitoksen* tai vankeinhoitolaitoksen virkaan tai määräaikaiseen virkasuhteeseen taikka ottaa työsuhteeseen. Virkoja ja määräaikaisia virkasuhteita ensimmäistä kertaa täytettäessä nimityspäätöksen tekee oikeusministeriö, joka voi nimittää *Kriminaalihuoltoyhdistyksen palveluksessa olevan henkilön* vastaavaan virkaan tai virkasuhteeseen sen estämättä, mitä kelpoisuusvaatimuksista on säädetty. Nimitettäessä *Kriminaalihuoltoyhdistyksen* palveluksessa oleva edellä mainitun viranomaisen virkamieheksi tai otettaessa hänet työsuhteeseen otetaan hänen palvelussuhteensa ehtojen määräytymisessä huomioon *Kriminaalihuoltoyhdistyksessä* hyväksi luettu palvelusaika niin kuin se olisi valtion palvelua. Myös sovellettaessa valtion eläkelain (280/1966) 1 §:ää otetaan huomioon ennen 1 elokuuta 2001 *Kriminaalihuoltoyhdistyksessä* palveltu aika niin kuin se olisi valtion palvelua.

Oikeusministeriön vankeinhoito-osaston virkamiehet ja vastaavat virat voidaan siirtää *rikosseuraamusviraston*, *kriminaalihuoltolaitoksen* tai vankeinhoitolaitoksen virkaan oikeusministeriön päätöksellä. Viran siirtäminen ei edellytä virkamiehen suostumusta.

Rikosseuraamusviraston ja *kriminaalihuoltolaitoksen* virkoja ensi kertaa täytettäessä virat voidaan täyttää haettavaksi julistamatta, jos virkaan nimitetään 1 tai 2 momentissa tarkoitettu henkilö.

2.

Laki

Vankeinhoidon koulutuskeskuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—4 §
(Kuten HE)

5 §

Oikaisu ja muutoksenhaku

(1 mom. kuten HE)

Vankeinhoidon koulutuskeskukseen opiskelijaksi hakenut henkilö, jota ei hyväksytä alan pätevyitys- tai jatkokoulutukseen opiskelijaksi, saa hakea päätökseen kirjallisesti oikaisua rikosseuraamusvirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.

Koulutuskeskuksen johtokunnan päätökseen, jolla opiskelija erotetaan koulutuksesta määräajaksi tai kokonaan, opiskelija saa hakea kirjallisesti oikaisua rikosseuraamusvirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Opintosuorituksen arvosteluun ja vastaavaan opintoja koskevaan päätökseen opiskelija saa hakea koulutuskeskuksen johtajalta oikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, ei saa valettamalla hakea muutosta.

(4 mom. kuten HE)

6 §

(Kuten HE)

3.

Laki

rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rangaistusten täytäntöönpanosta 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun lain (39/1889) 1 luvun 8 a § sellaisena kuin se on laissa 19/2001,

muutetaan (poist.) 1 luvun 2 ja 7 (poist.) §, 2 luvun 1 §:n 1 momentti, 1 b §:n 1 ja 2 momentti, 1 d §:n 1 ja 3 momentti, 3, 3 a ja 3 b §, 3 d §:n 3 momentti, 6 §:n 2 momentti, 9 a §:n 1 momentti, 9 c (poist.) §, 13 §:n 3 ja 4 momentti, 14 §:n 1 ja 2 momentti, 14 a §:n 2 ja 3 momentti, 15 §:n 3 momentti (poist.), 3 luvun 2 b §:n 1 momentti, 2 c §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 8 §, 4 luvun 1 §:n 2 momentti, 2 ja 3 §, 6 §:n (poist.) 2 momentti ja 7 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 1 luvun 2 ja 7 (poist.) §, 2 luvun 1 d §:n 1 momentti ja 9 a §:n 1 momentti (poist.), 4 luvun 2 §, 6 §:n 2 momentti ja 7 §:n 2 momentti laissa 128/1995, 2 luvun 1 §:n 1 momentti (poist.), 3 luvun 6 §:n 2 momentti sekä 4 luvun 1 §:n 2 momentti ja 3 § laissa 612/1974, 2 luvun 1 b

§:n 1 ja 2 momentti, 3 (poist.) ja 3 a § laissa 302/1971, 2 luvun 1 d §:n (poist.) 3 momentti laissa 555/1990 (poist.), 2 luvun 3 b § mainituissa laeissa 302/1971 ja 128/1995, 2 luvun 3 d §:n 3 momentti ja 6 §:n 2 momentti sekä 3 luvun 2 b §:n 1 momentti ja 2 c §:n 1 momentti laissa 364/1999, 2 luvun 9 c § mainituissa laissa 19/2001 (poist.), 2 luvun 13 §:n 3 ja 4 momentti laissa 506/1988, 2 luvun 14 §:n 1 (poist.) momentti laissa (poist.) 1036/1975, 2 luvun 14 §:n 2 momentti laissa 840/1971, 2 luvun 14 a §:n 2 (poist.) momentti laissa 349/1990, 2 luvun 14 a §:n 3 momentti laissa 203/1966 (poist.), 2 luvun 15 §:n 3 momentti (poist.) mainituissa laissa 349/1990 sekä 3 luvun 8 § mainituissa laeissa 612/1974 ja 128/1995, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Rangaistuslaitokset

(1 mom. kuten HE)

Avolaitoksina toimivat avovankilat, työsiirtolat ja muut rangaistuslaitokset tai niiden osastot, jotka rikosseuraamusvirasto on määrännyt toimimaan avolaitoksina.

(3 mom. kuten HE)

7 §

Toimivallan siirtäminen

Asiat, jotka tämän lain tai sen nojalla annetun valtioneuvoston tai oikeusministeriön asetuksen taikka niiden nojalla annetun määräyksen mukaan ratkaisee rangaistuslaitoksen johtaja, voidaan rikosseuraamusviraston päätöksellä antaa myös laitoksen muun virkamiehen ratkaistavaksi sen mukaan kuin laitoksen työjärjestyksessä määrätään. Kurinpitoa, lain 2 luvun 9 b §:n 2 momentissa tarkoitettua henkilönkatsastusta, rahavarojen säilyttämistä ja 3 luvun 9 §:n 2 momentin nojalla tapahtuvaa vangin erillään pitämistä koskevassa asiassa päätösvaltaa ei kuitenkaan voida siirtää. Rangaistuslaitoksen virkamiehen muusta päätösvallasta määrätään tarvittaessa rikosseuraamusviraston ohjeiden mukaan laitoksen työjärjestyksessä.

8 §
(Poist.)

2 luku

Yleisiä säännöksiä vankeusrangaistuksesta ja sakon muuntorangaistuksesta

1 §

Vankeusrangaistukseen tai sakon muuntorangaistukseen tuomittu on viipymättä tuomion saatua lainvoiman toimitettava suorittamaan rangaistustaan. Rangaistuslaitoksiin saapuvien määrän vaihtelun tasoittamiseksi rikosseuraamusvirasto voi antaa määräyksiä siitä, minä päivänä rangaistuslaitokset ottavat vastaan rangaistukseen tuomittuja. Täytäntöönpanon alkaminen ei kuitenkaan tästä syystä saa siirtyä yli neljää kuukautta tuomion lainvoimaiseksi tulosta.

1 b §

Jos tuomittu on vakavan sairauden tai vaikean vamman takia sellaisessa tilassa, että hänen hoitonsa vaarantuisi rangaistuslaitokseen toimittamisesta, taikka mielisairas, rikosseuraamusviraston on lykättävä rangaistuksen täytäntöönpanon aloittaminen, kunnes tuomittu on toipunut. Jos tuomittu kuitenkin jo on rangaistus- tai pakkolaitoksessa taikka vankeinhoitoviranomaisten toimesta laitoksen ulkopuolella hoidettavana, kun rangaistuksen täytäntöönpano voisi alkaa, rangaistus saadaan panna täytäntöön.

Jos vanki on jatkuvasti vakavan sairauden tai vaikean vamman takia hengenvaarassa tai erikoishoitoa vaativassa tilassa taikka mielisairas ja hänen hoitamisensa vankeinhoitoviranomaisten toimesta olisi erityisen vaikeaa, rikosseuraamusvirasto voi rangaistuslaitoksen johtajan esityksestä tai häntä kuultuaan laskea vangin vapaaksi laitoksen ulkopuolella hoidettavaksi.

1 d §

Enintään yhden vuoden lykkäyksen rangaistuksen täytäntöönpanoon 1 c §:ssä tarkoitetuilla perusteilla myöntää täytäntöönpanoviranomaisena toimiva ulosottomies. Aika lasketaan siitä, kun täytäntöönpanokirja on saapunut ulosottomiehelle. *Rikosseuraamusvirasto* voi 1 c §:ssä tarkoitetuilla perusteilla edelleen lykätä vankeusrangaistuksen täytäntöönpanon aloittamista enintään yhdellä vuodella kerrallaan, jos se on yleisen edun mukaista.

— — — — —
 Jos ulosottomies ei myönnä lykkäystä täytäntöönpanoon, tulee kielteinen päätös välittömästi alistaa *rikosseuraamusviraston* ratkaistavaksi. Alistaa tulee myös sellainen päätös, jolla on myönnetty anottua lyhyempi, alle kolmen kuukauden lykkäys. Oikeusministeriö antaa tarkemmat ohjeet alistusmenettelystä. Kielteistä päätöstä ei kuitenkaan alisteta, jos:

1) lykkäyksen hakija ei pyynnöstä huolimatta ole esittänyt selvitystä hakemuksessa mainitsemistaan perusteista;

2) lykkäyshakemuksessa mainitut perusteet ovat ilmeisen totuudenvastaisia;

3) hakija on syyllistynyt uusiin rikoksiin tai on perusteltua aiheutta olettaa hänen pakoilevan täytäntöönpanoa;

4) hakija on asian vuoksi vangittuna; tai

5) *rikosseuraamusvirasto* on muusta perustelusta syytä päättänyt, ettei vankeusrangaistuksen lykkäyshakemusta koskevia päätöksiä tarvitse alistaa.

3 §

— — — — —
 Jos rangaistuksen täytäntöönpanon alkaminen on viivästynyt tai täytäntöönpano keskeytynyt vangin syyttä, *rikosseuraamusviraston* tai sen antamien ohjeiden mukaan rangaistuslaitoksen johtajan on määrättävä, onko tähän kulunut aika kokonaan, osaksi tai lainkaan luettava rangaistusajaksi.

3 a §

Vanki saadaan *rikosseuraamusviraston* tai sen antamien ohjeiden mukaan rangaistuslaitok-

sen johtajan toimesta toimittaa rangaistuslaitoksen ulkopuolelle sairaalaan tai vastaavaan laitokseen hoidettavaksi tai tutkittavaksi.

(2 mom. kuten HE)

Jos vanki kutsutaan kuultavaksi muuhun viranomaiseen kuin tuomioistuimeen, *rikosseuraamusviraston* on päätettävä, päästetäänkö vanki tämän takia rangaistuslaitoksen ulkopuolelle.

(4 mom. kuten HE)

3 b §

Rikosseuraamusvirasto tai sen antamien ohjeiden mukaan rangaistuslaitoksen johtaja voi antaa vangille luvan poistua lyhyeksi ajaksi rangaistuslaitoksesta, jos siihen on tärkeä syy tai jos sitä rangaistusajan pituuden takia on pidettävä muuten perusteltuna. Tarvittaessa hänelle voidaan määrätä saattaja.

Aika jonka vanki 1 momentissa tarkoitettun luvan nojalla on rangaistuslaitoksen ulkopuolella, luetaan rangaistusajaksi, jos hän on noudattanut lupaan liittyviä ehtoja. Muussa tapauksessa *rikosseuraamusviraston* tai sen antamien ohjeiden mukaan rangaistuslaitoksen johtajan on määrättävä, luetaanko aika kokonaan, osaksi tai lainkaan rangaistusajaksi. Jos vanki on rikkonut poistumisluvan ehtoja, se voidaan ottaa huomioon uuden poistumisluvan myöntämistä harkittaessa tai sen ehtoja määrättäessä.

3 d §

— — — — —
 Vangin sijoittamisesta rangaistuslaitoksen ulkopuolelle päättää *rikosseuraamusvirasto* tai sen antamien ohjeiden mukaan rangaistuslaitoksen johtaja. Tarkemmat säännökset sijoittamisesta tehtävästä sopimuksesta ja sen ehdoista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

6 ja 9 a §
 (Kuten HE)

9 c §

Rangaistuslaitoksessa voi olla osastoja vangeille, jotka sitoutuvat olemaan käyttämättä alkoholia ja muita *päihdyttäviä* aineita sekä pyy-

dettaessä antamaan virtsa- tai sylkinäytteen taikka suorittamaan puhalluskokeen. Vanki, joka rikkoo sitoumuksensa, poistetaan osastolta. *Rikosseuraamusviraston* päätöksellä koko rangaistuslaitos voidaan määrätä toimimaan tällaisena yksikkönä.

10 a, 10 b ja 11 §
(Poist.)

13 §

Ehdonalaiseen vapauteen päästämistä päättää *rikosseuraamusvirasto* tai sen ohjeiden mukaan vankilan johtaja. Johtajan päätös, jonka mukaan vankia ei ole päästettävä ehdonalaiseen vapauteen kuukauden kuluessa siitä, jolloin hänet *rikosseuraamusviraston* ohjeiden mukaan voidaan aikaisintaan päästää ehdonalaiseen vapauteen, on saatettava *rikosseuraamusviraston* ratkaistavaksi. *Rikosseuraamusvirasto* voi määrätä, että johtajan päätös on saatettava *rikosseuraamusviraston* ratkaistavaksi muissakin tapauksissa.

Käsitellessään ehdonalaista vapauttamista koskevaa asiaa johtajan on varattava vangille tilaisuus tulla kuulluksi. Johtajan on liitettävä *rikosseuraamusvirastoon* toimitettaviin asiakirjoihin selostus vangin asian käsittelyssä esittämästä lausumasta. Ehdonalaista vapauttamista koskeva kielteinen päätös on perusteltava.

14 §

Ehdonalaiseen vapauteen päästetty on koeaikana valvonnan alainen, jollei *rikosseuraamusvirasto* tai sen antamien ohjeiden mukaan vankilan johtaja koeajan lyhyiden tai muun erityisen syyn takia toisin päättä. Valvonnan tarkoituksena on estää ehdonalaiseen vapauteen päästetty tekemästä uutta rikosta ja tukea valvottavaa tämän pyrkiessä elämään nuhteettomasti.

(2 mom. kuten HE)

14 a §

Jos ehdonalaiseen vapauteen päästetty jättää noudattamatta tai muutoin rikkoo 1 momentin säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä (*käytösrikkomus*), tuomioistuimien voi julistaa ehdonalaisten vapauden menetetyksi. Jos vapaaksi päästetty, joka ei ole valvonnan alainen, rikkoo 1 momentin 3 kohdan säännöksiä tai hänelle 6 kohdan mukaisesti annettuja määräyksiä, *rikosseuraamusvirasto* voi asettaa hänet jäljellä olevaksi koeajaksi valvonnan alaiseksi.

Jos ehdonalaiseen vapauteen päästetty on vähintään kuusi kuukautta kestäneenä valvonta-aikana osoittanut hyvää käytöstä ja on perusteltua aihetta otaksua, ettei valvonnan jatkaminen ole tarpeen, *rikosseuraamusvirasto* voi valvojan esityksestä lakkauttaa valvonnan.

15 §

Jos vapaaksi päästetty ei ole valvonnan alainen, pidättämiseen oikeutettu virkamies voi tehdä *rikosseuraamusvirastolle* esityksen vapaaksi päästetyn asettamisesta valvontaan, jollei ole riittäviä syitä ehdonalaisten vapauden menettämiseen.

3 luku

Täytäntöönpanosta vankilassa

2 b §

Rikosseuraamusviraston päätöksellä voidaan rangaistuslaitokseen turvallisuussyistä perustaa muusta laitoksesta eristetty osasto (*varmuusosasto*).

2 c §

Vangin sijoittamisesta varmuusosastolle päättää *rikosseuraamusvirasto* rangaistuslaitoksen johtajan esityksestä tai tätä kuultuaan. Sijoittamisen perusteet on ilmoitettava vangille, jollei ilmoittamisesta aiheudu vaaraa toisen henkilön

terveydelle tai turvallisuudelle taikka haittaa rikoksen tutkimiselle.

---

6 §

Luotettavaksi katsottava vanki saa *rikosseuraamusviraston* tai sen antamien ohjeiden mukaan rangaistuslaitoksen johtajan luvalla varsinaisena työaikana tehdä työtä vapaudessa, työpaikassa sopivasti valvottuna (*siviilityö*). *Virkarikoksesta tuomittua vankeusrangaistusta suorittavalle ei kuitenkaan voida myöntää lupaa siviilityönä hoitaa julkista virkaa tai tointa.*

(Hallituksen esitykseen virheellisesti merkitty 3 mom. *poist.*)

8 §

Rikosseuraamusvirasto tai sen antamien ohjeiden mukaan rangaistuslaitoksen johtaja voi antaa vangille, jonka henkilökohtaista läsnäoloa ulkopuolisessa oppilaitoksessa voidaan pitää perusteltuna opintojen harjoittamisen tai koulunkäynnin takia, luvan poistua sitä varten rangaistuslaitoksesta.

Aika jonka vanki 1 momentissa tarkoitetun luvan nojalla on rangaistuslaitoksen ulkopuolella, luetaan rangaistusajaksi, jos vanki on noudattanut luvan ehtoja. Muussa tapauksessa *rikosseuraamusviraston* tai sen antamien ohjeiden mukaan rangaistuslaitoksen johtajan on määrättävä, luetaanko aika kokonaan tai osaksi rangaistusajaksi vai jätetäänkö se kokonaan rangaistusajaksi lukematta.

4 luku

Täytäntöönpanosta avolaitoksessa

1 §

Avolaitos on hallinnollisesti jonkin vankilan tai suoraan *rikosseuraamusviraston* alainen sen mukaan kuin oikeusministeriö määrää.

2 §

Rikosseuraamusvirasto voi määrätä suoritettavaksi avolaitoksessa sakon muuntorangaistuksen ja enintään kahden vuoden pituisen yhdestä tai useammasta rikoksesta tuomitun vankeusrangaistuksen ja sellaiseen rangaistukseen yhteenlasketun sakon muuntorangaistuksen. Edellytyksenä avolaitokseen määräämiselle on, että tuomittu soveltuu avolaitokseen ja sen toimintaan, eikä ole syytä olettaa hänen luvatta poistuvan laitoksesta.

Vankilassa tai nuorisovankilassa rangaistustaan suorittavan vangin *rikosseuraamusvirasto* voi määrätä siirrettäväksi avolaitokseen määräajaksi tai rangaistuksen jäljellä olevaa osaa suorittamaan, jos se on vankeinhoidollisista syistä tarkoituksenmukaista. Alle 18-vuotiaan vangin siirtämisen tulee olla hänen etunsa mukaista, vaikka häntä ei voitaisi pitää erillään aikuisista vangeista. Määräyksen voi *rikosseuraamusviraston* vahvistamien perusteiden mukaan antaa myös rangaistuslaitoksen johtaja.

Jos avolaitoksessa oleva vanki osoittautuu mielenlaatunsa, käyttäytymisensä tai ruumiillisen kuntonsa puolesta sopimattomaksi avolaitokseen, *rikosseuraamusvirasto* voi vankilan johtajan tai vastaavasti avolaitoksen esimiehen esityksestä taikka johtajaa tai esimiestä kuulutuaan määrätä hänet siirrettäväksi vankilaan tai nuorisovankilaan. Avolaitosaika luetaan tällöin rangaistusajaksi.

3 §

Avolaitokseen määrätyn on käytettävä omia vaatteitaan. *Rikosseuraamusvirasto* voi kuitenkin määrätä, että avovankiloissa tai joissakin niistä noudatetaan, mitä vangin vaatuksesta 2 luvun 7 §:ssä säädetään.

6 §

(Kuten HE)

7 §

Jos avolaitoksessa oleva on järjestysrikkomuksen taikka poistumisluvan, siviilityöluvan tai opintoluvan ehtojen rikkomisen vuoksi toi-

le. Samalla *kriminaalihuoltolaitoksen* on kiellettyä yhdyskuntapalvelun aloittaminen tai määrättävä palvelun suorittaminen keskeytettäväksi.

9 §

Este palvelun suorittamiselle

Jos yhdyskuntapalvelun suorittaminen ei ole muusta kuin 8 §:ssä tarkoitettusta syystä mahdollista 5 §:n 1 momentin mukaisen enimmäisajan kuluessa, *kriminaalihuoltolaitoksen* on ilmoitettava asiasta viralliselle syyttäjälle. Syyttäjä saattaa asian 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua tuomioistuimen käsiteltäväksi.

11 §

Uusi vankeusrangaistus

Jos syyttäjä päättää syyttää yhdyskuntapalvelua suorittavaa rikoksesta, josta voi syyttäjän arvon mukaan olla seuraamuksena vankeutta, syyttäjä voi palvelun täytäntöönpanon kieltämiseksi ilmoittaa asiasta *kriminaalihuoltolaitokselle*. *Kriminaalihuoltolaitoksen* on ilmoituksen saatuaan kiellettävä palvelun aloittaminen tai jatkaminen.

12 §

Täytäntöön pannun rangaistuksen vähentäminen

Jos lainvoimaa vailla täytäntöön pantavana ollut yhdyskuntapalvelutuomio muuttuu muutoksenhaun johdosta vankeudeksi, *rikosseuraamusviraston* on vähennettävä täytäntöön pantavasta vankeusrangaistuksesta määrä, joka vastaa siitä yhdyskuntapalveluna täytäntöön pantua osaa.

Vastaava vähennys on tehtävä, kun tuomioistuimien on kieltänyt yhdyskuntapalvelun täytäntöönpanon, mutta ei ole määrännyt vankeutena täytäntöön pantavaksi jäävän rangaistuksen osan pituutta, taikka kun osa yhteisestä vankeusrangaistuksesta on suoritettu yhdyskuntapalveluna.

Rikosseuraamusviraston on vähennettävä yhteisestä yhdyskuntapalvelurangaistuksesta yhdyskuntapalveluna aikaisemmin suoritettu osa sekä määrä, joka vastaa siitä vankeutena suoritettua osaa.

(4 mom. kuten HE)

13 §

(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

5.

Laki

nuorisorangaistuksen kokeilemisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1996 nuorisorangaistuksen kokeilemisestä annetun lain (1058/1996) 2 §:n 4 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 9 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 13 §, sellaisena kuin niistä on 10 §:n 1 momentti laissa 307/1999, seuraavasti:

2 §

Nuorisorangaistus

 Nuorisorangaistuksen täytäntöönpanosta huolehtii kriminaalihuoltolaitos.

6 §

Toimeenpanosuunnitelma

Kriminaalihuoltolaitos, tuomitun asuinpaikkakunnan sosiaalilautakunta ja tuomitulle määrätty valvoja laativat nuorisorangaistuksen toimeenpanosuunnitelman, jonka *kriminaalihuoltolaitos* vahvistaa. Suunnitelmaa voidaan vain erityisistä syistä muuttaa vahvistamisen jälkeen.

-----

7 §

Nuorisorangaistukseen tuomitun velvollisuudet

 Tuomitulle, joka menettelee vastoin toimeenpanosuunnitelmaa tai sen nojalla annettuja määräyksiä, on *kriminaalihuoltolaitoksen* annettava kirjallinen huomautus.

8 §

Valvoja

 Valvojan määrää *kriminaalihuoltolaitos*.

-----

9 §

Nuorisorangaistuksen suorittaminen

Nuorisopalvelu on suoritettava tuomioistuimen määräämän valvonta-ajan kuluessa. Jos nuorisopalvelun suorittaminen ei tässä ajassa muusta kuin 10 §:n 1 momentissa mainitusta syystä ole mahdollista, *kriminaalihuoltolaitos* voi pidentää valvonta-aikaa yhteensä enintään kolmella kuukaudella. Jos nuorisopalvelun suorittaminen ei edellä tarkoitettusta syystä ole mah-

dollista pidennetyssä ajassa, tuomioistuin voi pidentää valvonta-aikaa enintään kuudella kuukaudella tai erityisestä syystä katsoa rangaistuksen kokonaan suoritetuksi.

Jos *kriminaalihuoltolaitos* haluaa saattaa valvonta-ajan pidentämistä koskevan asian tuomioistuimen käsiteltäväksi, sen on laadittava asiasta selvitys viralliselle syyttäjälle. Virallisen syyttäjän tulee viipymättä saattaa asia tuomitun asuinpaikan käräjäoikeuden tai sen tuomioistuimen käsiteltäväksi, joka ensimmäisenä oikeusasteena on ratkaissut nuorisorangaistukseen johtaneen rikosasian.

-----

10 §

Ehtojen rikkomisen käsittely

Jos nuorisorangaistukseen tuomittu ei aloita nuorisopalvelun suorittamista taikka jättää suorittamisen kesken tai muuten vakavasti rikkoo toimeenpanosuunnitelman ehtoja, *kriminaalihuoltolaitoksen* on viipymättä laadittava selvitys asiasta viralliselle syyttäjälle. Samalla *kriminaalihuoltolaitos* voi kieltää nuorisopalvelun aloittamisen tai keskeyttää sen.

-----

12 §

Yhteisen rangaistuksen määrääminen

 Kun yhteinen vankeusrangaistus on 1 momentin mukaan tuomittu, *kriminaalihuoltolaitoksen* on muutoksenhausta huolimatta heti keskeytettävä nuorisorangaistuksen täytäntöönpano. *Kriminaalihuoltolaitos* voi keskeyttää nuorisorangaistuksen täytäntöönpanon myös, jos se saa viralliselta syyttäjältä ilmoituksen, että nuorisorangaistukseen tuomittua tullaan syyttämään rikoksesta, joka syyttäjän arvion mukaan voi johtaa 1 momentissa tarkoitettun yhteisen vankeusrangaistuksen tuomitsemiseen.

-----

13 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

6.

Laki

nuorista rikoksentekijöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan nuorista rikoksentekijöistä 31 päivänä toukokuuta 1940 annetun lain (262/1940) 9, 10, 12 ja 28 § seuraavasti:

9 §
Ehdollisesti tuomittujen nuorten rikoksentekijöiden valvonnan järjestäminen ja johto kuuluu *rikosseuraamusvirastolle*.

10 §
Kun ehdollisesti tuomitun nuoren rikoksentekijän on oltava valvonnan alaisena, on *kriminaalihuoltolaitoksen* määrättävä tuomitun valvojaksi *kriminaalihuoltolaitoksen* virkamies tai siihen sopivaksi katsomansa muu henkilö.

12 §
Jos ehdollisesti tuomittu on vähintään kuusi kuukautta kestäneenä valvonta-aikana käyttäytynyt hyvin ja muutenkin on perusteltua aihetta otaksua, ettei valvonnan jatkaminen ole tarpeen, voi *rikosseuraamusvirasto* valvojan esityksestä lakkauttaa valvonnan.

28 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

8.

Laki

rikosrekisterilain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun rikosrekisterilain (770/1993) 4 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 kohta sekä 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 4 §:n 4 momentti laissa 1639/1995, seuraavasti:

4 §

Rikosrekisteristä voidaan 3 §:ssä tai muussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa henkilöä koskeva tieto:

3) rikosseuraamusvirastolle, kriminaalihuoltolaitokselle ja vankeinhoitolaitokselle rangaistuksen täytäntöönpanoa ja soveltuvuus selvitystä varten sekä oikeusministeriön asianomaiselle

virkamiehelle armahdusasioiden esittelyä varten;

Oikeushenkilöä koskeva tieto luovutetaan muulle 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle kuin rikosseuraamusvirastolle, kriminaalihuoltolaitokselle tai vankeinhoitolaitokselle.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

9.

Laki

Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanosta annetun lain 24 ja 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa 20 päivänä kesäkuuta 1963 annetun lain (326/1963) 24 ja 27 § seuraavasti:

24 §

Tämän lain 1, 5, 10 ja 17 §:ssä tarkoitettua pyynnön tekee Islannin, Norjan, Ruotsin tai Tanskan asianomainen viranomainen. *Rikosseuraamusvirasto* ratkaisee, onko pyyntöön suostuttava.

tyä valvonnan järjestämistä Islannissa, Norjassa, Ruotsissa tai Tanskassa, esittää *rikosseuraamusvirasto*.

Jos pyyntö koskee sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpanoa, *rikosseuraamusviraston* on määrättävä muuntorangaistuksen aika.

27 §

Pyynnön, joka tarkoittaa 4 tai 8 §:n mukaista täytäntöönpanoa taikka 15 tai 22 §:ssä edellytet-

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. Eduskunta edellyttää, että Kriminaalihuoltoyhdistyksen omaisuusjärjestelyjä tehtäessä hallitus huolehtii siitä, että perustettavalle säätiölle luovutetaan Kriminaalihuoltoyhdistyksen alkupe- räiseksi katsottavaa omaisuutta sellai-

nen määrä, että sillä voidaan turvata niiden Kriminaalihuoltoyhdistyksen toimintamuotojen jatkuminen, joita ei siirretä valtion tehtäviksi ja joilla pyritään edesauttamaan vankilasta vapautuvien vankien yhteiskuntaan sijoittamista.

2. *Eduskunta edellyttää, että Tampereen toimintakeskukselle myönnetään määrärahaa lainrikkojien kuntouttamisen edistämiseen suuntautuvien uusien projektien rahoittamiseen, koska keskuksessa vapautuu kokenutta henkilökuntaa, jonka aikaisempi toiminta ja projektityöskentely on osoittautunut tulokselliseksi.*

essa vapautuu kokenutta henkilökuntaa, jonka aikaisempi toiminta ja projektityöskentely on osoittautunut tulokselliseksi.

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Henrik Lax /r	Paula Lehtomäki /kesk
vpj.	Matti Vähänäkki /sd	Kirsi Ojansuu /vihr
jäs.	Sulo Aittoniemi /alk	Veijo Puhjo /vas
	Leena-Kaisa Harkimo /kok	Susanna Rahkonen /sd
	Jyri Häkämies /kok	Tero Rönni /sd
	Erkki Kanerva /sd	Mauri Salo /kesk
	Toimi Kankaanniemi /skl	Marja Tiura /kok
	Annika Lapintie /vas	Lasse Virén /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaisa Vuorisalo.

VASTALAUSE

Kriminaalihuoltoyhdistyksen alkuperäinen sosiaalinen tehtävä, vapautettavien vankien sopeuttaminen uudelleen yhteiskuntaan, on ajan saatossa vesittynyt yhdistyksen saamien uusien tehtävien vuoksi. Jo usean vuoden ajan yhdistys on huolehtinut yhdyskuntapalvelun ja nuorisorangaistuksen täytäntöönpanosta.

Nyt tapahtuva organisaatiomuutos lopettaa Kriminaalihuoltoyhdistyksen alkuperäisen toi-

minnan käytännössä kokonaan, eikä mitään uutta ja uskottavaa olla rakentamassa valiokunnan ehdottamasta lausumasta ja Tampereen toimintayksikköön tapahtuvasta viittailusta huolimatta.

Jotta lait voitaisiin hyväksyä, vankien sosiaalinen "saattohoito" vankilan portilta takaisin elämään olisi pitänyt luoda vakaammalle pohjalle. Näin ei ole tapahtunut ja siksi lait tulee hylätä.

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2000

Sulo Aittoniemi /alk